

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponenta práce

Jméno autora: Kristýna Hejná

Název práce: Prevence syndromu vyhoření u vychovatelů v dětských domovech

Vedoucí práce: Mgr. Gabriela Caltová Hepnarová, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. et Mgr. Petra Ambrožová, Ph.D.

Téma práce: Pro závěrečnou práci bylo zvoleno vysoce aktuální téma a kladně hodnotím, že se autorka zaměřila na vybranou skupinu pracovníků pomáhajících profesí - na pracovníky v dětských domovech. Problematika syndromu vyhoření u pracovníků pomáhajících profesí je téma také často medializované. Práce se ale nezabývá problematikou syndromu vyhoření u vychovatelů v dětských domovech, ale třemi vychovateli a jejich subjektivním pohledem na syndrom vyhoření v jednom konkrétním zařízení.

Zaměření práce: V prvních kapitolách práce je definován syndrom vyhoření, zmíněny jsou jeho typické fáze. Dále se autorka věnuje příčinám vzniku a možnostem předcházení syndromu vyhoření. Poslední kapitola teoretického ukotvení se zaměřuje na popis pracovníků v dětském domově. Daleko nosnější by dle mého názoru bylo zaměřit se také na následky syndromu vyhoření a terapii burnout syndromu, protože práce s lidmi s rozvinutými symptomy tohoto syndromu může být součástí terciární prevence. Trochu kostrbatý je název první kapitoly „Syndrom vyhoření jako fenomén minulé i dnešní doby“, obzvláště jestliže se historii syndromu vyhoření práce věnuje pouze okrajově a s výzkumným šetřením přímo nesouvisí.

Empirické šetření: Empirické šetření je dle mého názoru ovlivněno tím, že autorka přesně neví, co je cílem práce. Uvedené cíle se liší, vědecko-výzkumný problém je

definován odlišně od cílů práce. Jestliže je cílem výzkumu zjistit, jak se vychovatelé brání syndromu vyhoření a jak se starají o duševní zdraví, neodpovídá tomu vědecko-výzkumný problém („**Znalosti** prevence syndromu vyhoření u vychovatelů v dětských domovech“). Mezi znalostmi preventivních postupů a jejich aplikováním ve vlastní praxi vidím zásadní rozdíl. S tím souvisí i dílčí výzkumné otázky, kde jedna z nich zjišťuje, jaké mají respondenti znalosti o SV a jeho příčinách, což není cílem práce. Výzkumné otázky se tedy na oblast praktik, které sami vychovatelé provozují, ptají velice okrajově. Také kategorie, kterými autorka odpovídá na výzkumné otázky, jsou nelogické. Např. „Jaké jsou znalosti vychovatelů o syndromu vyhoření a jeho příčinách? Syndrom vyhoření na dosah“. Druhá kategorie souhrnně reaguje na další tři výzkumné otázky, které ale spolu obsahově nesouvisí a každá z nich se zaměřuje na něco jiného. Otázkou zůstává, zda lze vyhodnotit, že respondenti vědí, co je syndrom vyhoření, když mluví o symptomech, které podle jejich názoru zažívali kolegové v souvislosti s jinými stresovými situacemi.

Využitelnost pro praxi: Nízká. Autorka „odbyla“ řešení zjištěného tím, že uvedla, že řešení je obsaženo v teoretické části práce. Dle mého názoru by měla navrhnout konkrétní řešení nejen pro konkrétní pracovníky vybraného zařízení, ale také pohovořit o souvislostech výsledků s praxí sociálního pedagoga.

Rozsah práce: Předkládaná bakalářská práce je rozsahově v normě (53 stran) a je rozdělena do pěti kapitol. V anotaci práce je uveden vyšší stránkový rozsah, nicméně přílohy nebývá zvykem do celkového počtu stran započítávat.

Práce s odbornými zdroji: Celkem je v seznamu zdrojů 29 pramenů, zahraniční zdroje nebyly použity. Některé zdroje souvisí s tématem práce pouze okrajově. V práci autorka nevyužila odborné články, ani sborníkové stati. Některé kapitoly jsou postaveny na velmi nízkém počtu zdrojů, definice pojmů (zásadní pro práci) nejsou

opřeny o zdroje (namátkou např. intervize, skupinová supervize, dechové cvičení, jóga, aromaterapie, ...). V seznamu použitých zdrojů je řada slovníků.

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce: Autorka v textu používá řečnické otázky typu „Co se rozumí pod pojmem syndrom?“, které do odborného textu dle mého názoru nepatří. V pasážích, kde autorka formuluje vlastní myšlenky, je text „odborně nevyzrálý“. Autorka v transkripci rozhovoru špatně uvedla název oboru, který studuje. Překlepy se objevují zejména v závěru textu (viz poslední věta).

Cíl práce: „*Popsat a zjistit, jak probíhá prevence syndromu vyhoření u vychovatelů v dětských domovech a najít další možné metody a prevence, které mohou vychovatelé praktikovat bez odborného vedení.*“ Zásadní problém ve formulaci cíle i celého názvu práce spatřuji v tom, že výzkumné šetření bylo realizováno v JEDNOM vybraném dětském domově. To se mělo promítnout jak do názvu práce, tak do cílů. Druhý zásadní problém se týká samotného cíle, ten je totiž odlišně formulován (i když se snaží oba vyjádřit podobnou myšlenku) v úvodu práce a v kapitole výzkumné šetření: „*Cílem práce je prozkoumat, jakým způsobem se vychovatelé brání syndromu vyhoření a jak se starají o svoje duševní zdraví.*“ V závěru jsou uvedeny další dva cíle: „*Cílem bylo popsat prevenci syndromu vyhoření u vychovatelů v dětských domovech a rozšířit jejich odborné poznání v rámci prevence syndromu vyhoření.*“. A „*Cílem bylo a je obohacení výzkumníka v oblasti prevence syndromu vyhoření.*“

Konkrétní náměty, připomínky nebo otázky vyžadující doplnění u obhajoby:

1. Jak by autorka výzkumně pokračovala, pokud by respondent nevěděl, nebo neodpověděl správně na otázky, co je to syndrom vyhoření?
2. Prosím autorku, aby komisi sdělila, co je cílem práce a pomohla tak zorientovat se ve čtyřech různých pojetích cílů.

3. Autorka v závěru textu píše, že cíl byl splněn. Který z cílů se tedy podařilo naplnit?

Shrnutí: Ačkoliv autorka zvolila nosnou oblast pro vědecko-výzkumný počín, zásadní chybu udělala při formulování názvu práce, a cíle práce. Nejednotnost v cíli práce (v textu jsou zmíněny 4 odlišné) je patrná v celém výzkumném šetření. Z odlišně stanoveného cíle práce a vědecko-výzkumného problému plynou i nedostatky ve formulaci výzkumných otázek, které často nesouvisí s cílem práce. Interpretace výsledků je na velmi nízké úrovni, není propojena empirie s teorií, autorka vyhodnocuje několik výzkumných otázek najednou a nenavrhuje řešení zjištěného. V závěru textu se objevují i chyby a překlepy (zřejmě vinou časového tlaku) a autorka si plete název oboru, který studuje. Pro práci zásadní pojmy nejsou opřeny o odborné zdroje, ale autorka je vysvětluje vlastními slovy. Ačkoliv práce slibuje odpověď na otázku prevence SV u vychovatelů v dětských domovech, výzkum byl realizován jen v jednom z nich.

Navrhované hodnocení: A – B – C – D – E – F

Datum: 9. 4. 2019

.....

Podpis oponenta práce